

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 15-02-2019
Enhed: JURPSYK
Sagsbeh.: DEPCSP
Sagsnr.: 1900763
Dok. nr.: 827261

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 18. januar 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 436 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kirsten Normann Andersen (SF).

Spørgsmål nr. 436:

”Af udspillet ”Flere hænder og større arbejdsglæde” fremgår det, at regeringen vil øge dimensioneringen på sygeplejerskeuddannelsen og øge antallet af hoveduddannelsesforløb i almen medicin. Vil ministeren redegøre for, hvilket fremtidigt behov/mangel på de to faggrupper, der ligger til grund for de specifikke mål for ekstra studiepladser, og hvorledes det fremtidige behov er beregnet?”

Svar:

Mangel på praktiserende læger og for få sygeplejersker er en problemstilling, som vi i regeringen tager meget alvorligt. Regeringen vil gerne ansætte flere varme hænder i sundhedsvæsenet, men der er ikke mange arbejdsløse læger og sygeplejersker i dagens Danmark. Vi tager derfor med reformen hånd om at få uddannet flere læger og sygeplejersker.

Beskæftigelsesministeriet oplyser, at ”Arbejdsmarkedsbalancen for 2. halvår 2018 fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) viser, at der er omfattende mangel på sygeplejersker i hele landet. STAR har undersøgt virksomhedernes rekrutteringssituation i 4. kvartal af 2018 (opgjort ved seneste rullende halvårsperiode). Opfølgelsen viser, at der i 3. og 4. kvartal 2018 var 960 forgæves rekrutteringer af sygeplejersker. Det bemærkes, at opgørelsesmetoden over forgæves rekrutteringer er ændret fra efteråret 2018. Den tidligere metode omfattede en 2-måneders periode, mens den nye metode omfatter 6 måneder. For at kunne sammenligne antal forgæves rekrutteringer over tid er det derfor nødvendigt at opregne resultaterne fra den hidtidige survey til halvårsniveau.”

Desuden fremhæver KL i en analyse fra 2017¹, at den kommunale sektor er karakteriseret ved en større andel ældre medarbejdere sammenlignet med andre sektorer, ligesom tilbagetrækningsalderen for kommunalt ansatte er lavere sammenlignet med resten af arbejdsmarkedet, og mange arbejder på deltid. Hertil kommer, at sundheds- og sygeplejersker samt SOSU-hjælpere og -assistenter er blandt de ældste kommunalt ansatte, jf. KL-analyse. Eksempelvis er 28 pct. af sundheds- og sygeplejersker i kommunerne 55 år eller derover og kan derfor forventes inden for en kort årrække at gå på pension.

Derudover er der hvert år mange unge, der søger om at blive optaget på sygeplejerskeuddannelsen, og som får afslag, fordi der ikke er pladser nok. Der var i 2018 5.421

¹ KL-rapport - Arbejdsubud og rekruttering i kommunerne 2017: https://www.kl.dk/ImageVaultFiles/id_84733/cf_202/KL-rapport_-_Arbejdsubud_og_rekruttering_i_kommun.PDF/

kvalificerede ansøgere til sygeplejerskeuddannelsen (dvs. ansøgere de opfyldte adgangskravene og ikke blev optaget på en højere prioritet). 1.088. af dem blev afvist optag på en sygeplejerskeuddannelse pga. pladsmangel².

Regeringen vil derfor gå i dialog med de relevante uddannelsesinstitutioner, KL og Danske Regioner om at øge optaget på sygeplejerskeuddannelsen, herunder for at tilvejebringe det nødvendige antal praktikpladser. Afsættet for regeringens dialog med parterne vil være en ambition om at øge dimensioneringen af sygeplejerskeuddannelsen så der i perioden 2019-2022 vil kunne optages omkring 2.000 flere sygeplejersker end i perioden 2015-2018.

I forhold til regeringens ønske om at øge antallet af hoveduddannelsesforløb i almen medicin, kan jeg oplyse om, at ca. 70 pct. af landets lægepraksis i dag er lukket for tilgang. Samtidig er 10 pct. af de praktiserende læger over 65 år, og helt op mod en tredjedel forventes, ifølge de Praktiserende Lægers Organisation (PLO), at gå på pension inden for 10 år. De alment praktiserende læger har en central rolle i behandlingen af borgerne. Både nu og fremover med Sundhedsreformen, hvor borgerne skal behandles så tæt på deres hjem, som det er muligt. Derfor er der behov for at ud-danne flere alment praktiserende læger, så danskerne for mulighed for at blive behandlet af deres egen kendte praktiserende læge tæt på hjemmet.

Regeringen hævdede ekstraordinært antallet af hoveduddannelsesforløb i almen medicin med "En læge tæt på dig" (juni 2018) med 30 hoveduddannelsesforløb i hhv. 2019 og i 2020 (dvs. i alt 60 ekstra pladser) i forhold til den hidtidige dimensioneringsplan for 2018-2020. De ekstra pladser lægges oveni løftet på 18 pladser i Dimensioneringsplanen for 2018-2020. Dette løft skete på baggrund af lægedækningsudvalgets anbefalinger.

Med sundhedsreformen vil regeringen løfte antallet af uddannelsesstillinger i almen medicin med yderligere 100. Det betyder, at regeringen vil øge dimensioneringen af almen medicin inden for den lægefaglige videreuddannelse med 60 hoveduddannelsesforløb i 2019 og 100 ekstra pladser i 2020 (i alt 160 ekstra pladser) i forhold til den hidtidige dimensioneringsplan for 2018-2020. Dermed vil der i 2020 være 370 hoveduddannelsesstillinger i almen medicin. I 2015 var der dimensioneret med 252 hoveduddannelsesforløb, hvoraf 234 blev slået op. Derudover er det regeringens klare ambition, at satsningen på almen medicin skal fortsættes i den kommende dimensioneringsplan for 2021-2025.

Jeg har noteret mig, at PLO har tilkendegivet, at 100 ekstra uddannelsesforløb i almen medicin er det nødvendige antal for at vende udviklingen med mangel på praktiserende læger, jf. PLO's analyse "Behov for 100 ekstra uddannelsesforløb i almen medicin"³.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Cecilie Salejärvi Pedersen

² Kortlægning af rekrutteringsudfordringer for social- og sundhedspersonale og sygeplejersker i kommuner og regioner: http://sum.dk/Aktuelt/Nyheder/Aeldre/2018/december/~media/Filer%20-%20dokumenter/2018/Rekrutterings_kortlaegning_og-initiativer/Samlet_kortlaegning_af_rekrutteringsudfordringer.pdf

³ https://www.laeger.dk/sites/default/files/plo_analyse_behov_for_100_ekstra_uddannelsesforloeb_i_almen_medicin.pdf